

Het strafproces versnelt!

Over hoe onmogelijkheden ook kansen bieden

Siewert Lindenbergh

Van een kapotte stofzuiger...

- *‘Ik rondde vandaag net een conclusie af over een vordering van de benadeelde partij, van wie de stofzuiger kapot was gegaan door het opzuigen van de glassplinters na een inbraak. Zo valt er hier best veel te beleven....’*
- Schrama & Geurts 2012; Kool & Hebly 2014: civiel schadeverhaal na misdrijven blijkt een fabeltje (dader onbekend, emotionele belasting, kosten, duur, verhaalsrisico)

...tot een letselschade van bijna 3 miljoen

- GHAMS:2020:3077
- Twee Amerikaanse toeristen neergestoken op Amsterdam cs
- Een raakt door partiele dwarslaesie rolstoelgebonden
- rb. wijst € 2.900.000 toe (vav, kosten behandeling, aanpassingen, smartengeld (K€ 230), etc.)
- hof: idem ('Daarbij heeft een grote rol gespeeld dat de vordering namens de verdachte grotendeels niet (gemotiveerd) is betwist.')
- Wie gaat dat betalen? (de aansprakelijkheidsverzekeraar meestal niet)

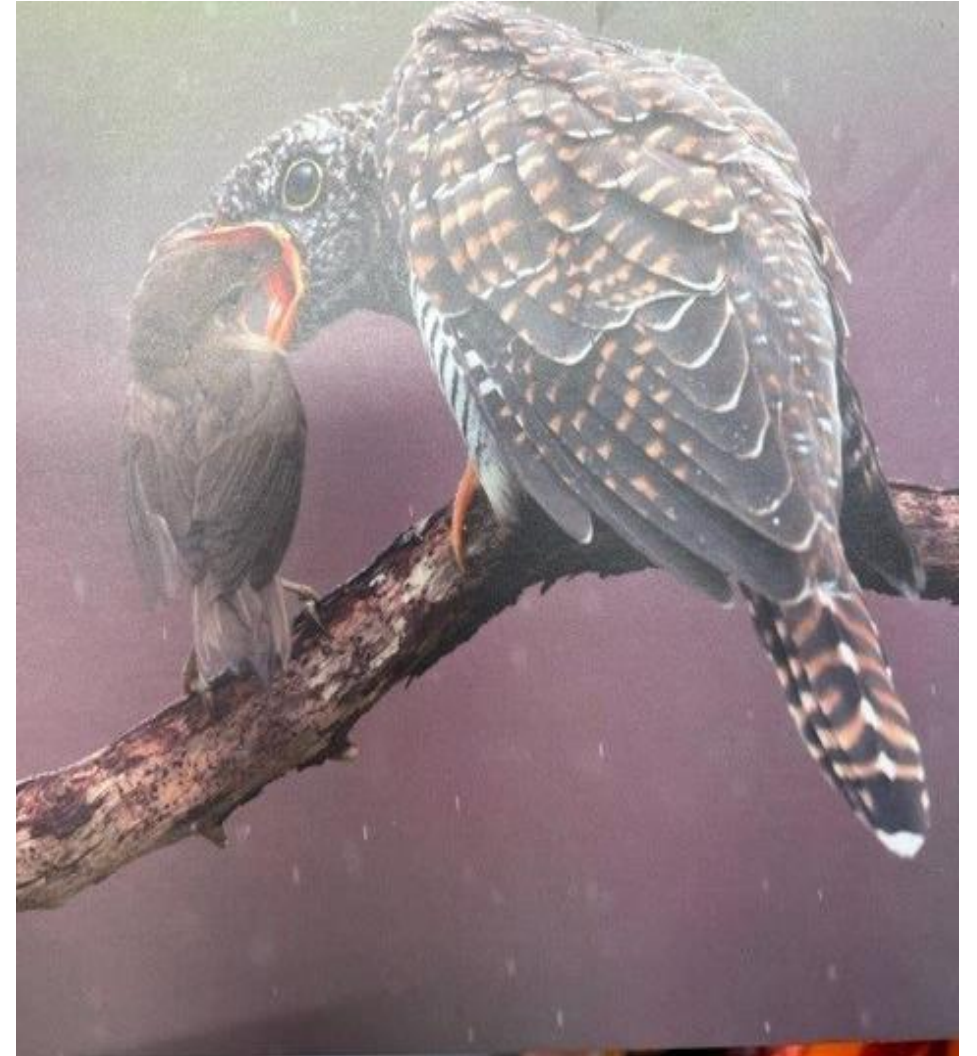
Overheid geeft strafrechter blanco cheques

- 1995: wet Terwee: plafond eruit, schadevergoedingsmaatregel erin (CJIB int)
- 2011: van '10-secondenregel' naar 'geen onevenredige belasting' (bij amendement!)
- 2011: 'voorschot'regeling: als dader niet binnen 8 maanden betaalt, doet de overheid dat (bij amendement!)
- Buiten geweld (vanaf 2016): met maximum van € 5.000
- Bij geweld onbeperkt
- (Maar: inning boven K€ 15 blijkt problematisch)

- Even terug naar de Amsterdamse casus...
- 2.9 mio€ = 15% van 20 mio€ per jaar voor 5.000 slachtoffers...
- En MH17...

Een civielrechtelijk koekkoeksjong in het strafproces

- Naar civielrecht te beoordelen vordering in het strafproces
- Civielrechtelijke bewijsregels in beginsel van toepassing
- Maar: in de zijlijn van het strafproces
- Met de OvJ als procesbepaler
- En vrijwel zonder procesorde
- Verweren is niet altijd aantrekkelijk (en niet iedereen verweert even goed)

Daar is van alles van te vinden...

- Toewijzing vordering bp is afhankelijk van veel toevalligheden: dader bekend, vervolgd, veroordeeld? Vordering te behandelen? Etc.
- Waarom subsidieert overheid hier volledig en anders maar tot K€ 35?
- Is het strafproces er wel geschikt voor?
- Wordt de veroordeelde niet erg makkelijk opgezadeld met levenslange schuld?
- Cie Donner (2021): naar een evenwichtig, consistent en betaalbaar stelsel
 - voorschotregeling terug naar daadwerkelijk voorschot
 - andere voorzieningen (Schadefonds) uitbreiden
- Kabinetsreactie: voorschotregeling uitbreiden!

...maar het leidt wel tot nieuwe ontwikkelingen

- Strafrechter doet (veel) meer letselschades af dan de civiele rechter
- Strafrechter behandelt de affectieschades
- Strafrechter bepaalt het civiele recht ('shockschade' HR:2022:958)
- Strafrechter bepaalt de omvang van het smartengeld K€ 350 versus K€ 200
- Strafrechter doet het in een klap af
- Dus: een 'parallel universum' van afwikkeling van letselschades

Wat valt daarvan te leren?

- Het kan niet, maar het gebeurt wel
- Misschien zijn letselschades meer door de oogharen af te doen?
- Onderzoek: hoe minder concreet de schade is, des te minder belangrijk het exacte vergoedingsbedrag is
- Kamer LLZ?
- Hoe te ondersteunen?

‘De Rotterdamse schaal’

- Kan dat smartengeld niet eenvoudiger worden vastgesteld?
- Het strafproces trekt ineens een oude discussie vlot.
- Al jaren bepleit, nu maar gewoon doen: www.rotterdamseschaal.nl
- Geinspireerd door de Engelse *Guidelines*

Guidelines for the assessment of general damages in personal injury cases

- *1992 Judicial College* (rechterlijke werkgroep)
- Behoefte aan coördinatie en consistentie
- Rechtspraak als basis
- (Sub)categorieën letsel, standaardbedrag met bandbreedte
- Indicatief (!), soms bovendien expliciet ruimte voor afwijking

6

Injuries to Internal Organs

(A) Chest Injuries

This is an especially difficult area because the majority of awards relate to industrial *disease* (see (B) below) as distinct from traumatic *injury*. Cases of traumatic damage to, or loss of, a lung are comparatively rare, and the range is very wide.

The levels of awards within the brackets set out below will be affected by:

- (i) age and gender;
- (ii) scarring;
- (iii) the effect on the capacity to work and enjoy life;
- (iv) the effect on life expectancy.

- (a) The worst type of case will be of total removal of one lung and/or serious heart damage with serious and prolonged pain and suffering and permanent significant scarring. £100,670 to £150,110
- (b) Traumatic injury to chest, lung(s), and/or heart causing permanent damage, impairment of function, physical disability, and reduction of life expectancy. £65,740 to £100,670

6. INJURIES TO INTERNAL ORGANS

- (c) Damage to chest and lung(s) causing some continuing disability. £31,310 to £54,830
- (d) A relatively simple injury (such as a single penetrating wound) causing some permanent damage to tissue but with no significant long-term effect on lung function. £12,590 to £17,960
- (e) Toxic fume/smoke inhalation, leaving some residual damage, not serious enough to interfere permanently with lung function. £5,320 to £12,590
- (f) Injuries leading to collapsed lungs from which a full and uncomplicated recovery is made. £2,190 to £5,320
- (g) Fractures of ribs or soft tissue injuries causing serious pain and disability over a period of weeks only. Up to £3,950

(B) Lung Disease

The level of the appropriate award for lung disease necessarily, and often principally, reflects the prognosis for what is frequently a worsening condition and/or the risk of the development of secondary sequelae.

Most of the reported cases are of asbestos-related disease (as to which see (C) below) but, save for asthma (which is also dealt with separately in (D) below), the brackets set out are intended to encompass all other lung disease cases irrespective of causation, e.g. silicosis and pneumoconiosis. In many cases falling under this head provisional awards will be appropriate. At the upper end of the range where serious disabling consequences will already be present, and the prognosis is likely to be relatively clear such an award may not be appropriate. Furthermore, in some cases awards may be enhanced where classifiable psychiatric illness is present.

Rotterdamse schaal: hoe ziet dat eruit?

- Inzichtelijkheid, consistentie, efficiëntie
- Categorieën van letsels met bedragen en bandbreedtes
- Ook geestelijk letsel en 'niet-letsels'
- Niet dwingend, maar wel orientatie
- Werkwijze: georiënteerd op Engels model, via 'wisselkoers' omrekenen naar Nederlandse bedragen
- Online product met inspraak via consultatie

Het strafproces versnelt!

- Strafproces als aanjager
- Kan het sneller en ook 'over de duim'?
- Dat zijn grote vragen
- ...de Rotterdamse schaal helpt het timmermansoog.
- Het strafproces versnelt in ieder geval in zoverre!